

Działalność na rzecz Ukrainy i nie tylko. Wybrane inicjatywy i projekty Fundacji Otwarty Dialog 2016-17

Wczoraj wieczorem wróciliśmy z koncertu i przyjęcia, które [Ambasada Ukrainy w Rzeczypospolitej Polskiej](#) zorganizowała - jak co roku - z okazji Święta Niepodległości Ukrainy. W rozmowach często pojawiało się pytanie, co się dzieje z naszymi ukraińskimi projektami i dalszą działalnością [Fundacja Otwarty Dialog](#). Sądzymy, że warto uporządkować kilka kwestii.

Wbrew wrażeniu, jakie mogą stwarzać media, od początku 2015 r. zmagamy się z problemami finansowymi. Szczytowym okresem naszej działalności były lata 2013 (zwłaszcza druga połowa i koniec roku) i 2014. Oczywiście, chcielibyśmy wrócić do tego poziomu aktywności, kiedy - nawet jak przyznają nam nieprzychylni - Ukraina kojarzyła się w Polsce z Otwartym Dialogiem. Ale jest to przede wszystkim i niestety - kwestia możliwości finansowych. Budżet Fundacji jest z roku na rok - wyraźnie - coraz mniejszy.

Nie wspiera nas już Petro Kozlovsky, a ostatnie zbiórki publiczne przeprowadzaliśmy w 2015 r. Wtedy też wyruszył z Polski ostatni transport pomocy humanitarnej dla ofiar wojny do Ukrainy. Musieliśmy intensywnie restrukturyzować naszą działalność i wygaszać (z ciężkim sercem) kolejne projekty. Nie mamy już setek wolontariuszy, a nasz zespół skurczył się z ok. 60 stałych współpracowników do ok. 15 osób (z czego tylko część pracuje w naszym warszawskim biurze). W połowie 2016 r. zamknęliśmy centrum "[Ukraiński Świat](#)" (choć decydujące były kwestie finansowe, to swoją rolę odegrała także niejasna sytuacja własnościowa i roszczenia do lokalu):

- [Gazeta Wyborcza: "Warszawa: zamknięto Ukraiński Świat. Co z pomocą Ukraińcom?"](#)

To wokół niego koncentrowało się wiele proukraińskich inicjatyw, nie tylko naszych, lecz także - licznych partnerów. W drugiej połowie 2016 r. zamknęliśmy też stacjonarne biuro w Kijowie (które powstało na fali wydarzeń na Majdanie i projektów dedykowanych ukraińskim reformom). Dostrzegając ogrom potrzeb pracujemy nad zmianą tego stanu rzeczy i poprawą sytuacji finansowej, a fundraising jest - zapewne jak dla wielu innych - naszym kluczowym problemem.

Ostatnie zamieszanie w Polsce, nasza w nim rola i szeroko rozumiane, rozmaite konsekwencje naszego zaangażowania - są nam wybitnie nie na rękę. Kto zawinił? Poniekąd my sami (zwłaszcza niżej podpisany), zatem narzekać nie mamy prawa, lecz uważamy, że nie mogliśmy postąpić inaczej. Czy to wszystko oznacza, że się zwijamy? Że przestaliśmy realizować projekty związane z Ukrainą? Skądże!

Po pierwsze, podtrzymujemy naszą podstawową aktywność: lobbying (tzw. advocacy) na arenie międzynarodowej. W Brukseli i Strasbourgu (i stolicach wielu innych państw UE) lobbujemy na rzecz sankcji przeciwko Rosji, które mają m. in. przyczynić się do odzyskania wolności przez ukraińskich więźniów politycznych - tzw. zakładników Kremla. To kampania [#LetMyPeopleGo](#), w

której naszym głównym partnerem jest ukraińska organizacja [Center for Civil Liberties / Євромайдан SOS](#). To w jej ramach działaliśmy wspólnie w obronie Nadii Savchenko, Olega Sentsova, Yuriya Yatsenki, Gennadiya Afanasyeva i wielu innych. Razem z [Euromaidanem Warszawa](#), wspieraliśmy i organizowaliśmy manifestacje przeciw wojnie i Putinowi oraz w obronie ukraińskich więźniów politycznych pod warszawską ambasadą Rosji np.: "[Stop Putin's War In Ukraine](#)" czy "[Stop Killing Ilmi Umerov!](#)". Wreszcie - stworzyliśmy projekt sankcyjnej [Listy Savchenko](#) (którą otwierało nazwisko Władimira Putina). Zyskała [szerokie poparcie w Europie](#). Z kolei jesienią 2016 organizowaliśmy [wydarzenie](#) poświęcone roli sankcji w relacjach UE z Rosją, a w lutym br. m. in. [wystuchanie i debatę](#) w Parlamencie Europejskim. Bezpośrednim rezultatem tych działań była [rezolucja](#) Parlamentu Europejskiego z dn. 16.03.2017 r.

Działania **advocacy** nie byłyby możliwe bez żmudnej pracy analitycznej. To nasz zespół opracowuje wszystkie raporty m. in. (wybrane opracowania poświęcone zakładnikom Kremla): "[Prześladowania polityczne obywateli Ukrainy w Rosji i okupowanym Krymie](#)" czy "[Lista obywateli Ukrainy, którzy zetknęli się z prześladowaniem politycznym ze strony rosyjskich organów ścigania w latach 2014-2016](#)", "[Represje wobec liderów narodu krymskotatarskiego na Krymie](#)" (o prześladowaniu Tatarów Krymskich), "[Sprawa Olega Sentsova](#)", "[Sprawa "krymskich terrorystów"](#)" itd.

W 2016 r. razem z firmą [The Farm 51](#) rozpoczęliśmy współpracę przy innowacyjnym projekcie [Chernobyl VR Project](#). Współorganizowaliśmy jego [światową premierę w Kijowie](#) pod patronatem mera Vitaliya Klitschki, a 1.07.2016 r. - [warszawską](#). Następnie, razem z szeregiem partnerów, realizowaliśmy działania pomocowe - dzięki przeznaczeniu przez [The Farm 51](#) części przychodów ze sprzedaży aplikacji na [pomoc dla szkół i dzieci](#) z okolic Czarnobyla. Ten program nadal trwa.

W tym roku ważna stała się [sprawa Aleksandra Orłowa](#) - obywatela polskiego, bezprawnie przetrzymywanego w odeskim areszcie od wielu lat. Kładła się ona cieniem na stosunkach polsko-ukraińskich. Udało się ją, z pomocą polskich parlamentarzystów, pomyślnie rozwiązać. Orłow odzyskał wolność, a jego przypadek stał się [symbolem patologii](#) ukraińskiego wymiaru sprawiedliwości i dał asumpt do stworzenia [raportu](#).

Do końca 2016 r. byliśmy także operatorem [Polsko-Ukraińskiego Programu Rozwoju i Szkolenia Pracowników Ochrony Zdrowia Ukrainy](#), w ramach którego nawiązywana była współpraca pomiędzy środowiskami medycznymi z Polski i Ukrainy, a ukraińscy medycy odbywali wizyty studyjne w naszym kraju.

Obok lekarzy odwiedzają nas także młodzi ukraińscy aktywiści i studenci (np. [wizyta studyjna Donbas SOS](#) w maju 2017). Program wizyt ukraińskiej młodzieży w Polsce i innych krajach UE w 2016 r. realizowaliśmy dzięki wsparciu [Kyiv Dialogue](#). W ramach pomocy ukraińskim migrantom (także po zamknięciu UŚ) udzielaliśmy również bezpłatnych konsultacji dot. legalizacji pobytu i pracy w Polsce oraz prowadziliśmy [szkolenia](#) w ramach specjalnie powołanej do tego celu [Akademii](#).

Niejednokrotnie interweniowaliśmy także w przypadku naruszania praw obywateli Ukrainy oraz komentowaliśmy praktyczne problemy z procedurami wizowymi, biurokracją i funkcjonowaniem przejść granicznych oraz [biznesu](#) na łamach mediów. Jesteśmy także orędownikami jak najszerzej współpracy gospodarczej:

- [Forbes: "Silna Ukraina jest w naszym interesie"](#)
- [O sile firm rodzinnych i grup zakupowych. Biznes na Ukrainie i w Polsce](#)

a ukraińscy przedsiębiorcy mogli zawsze liczyć na [nasze wsparcie](#).

Dlatego odwiedzamy konferencje [Europejskie Forum Nowych Idei](#) (EFNI), w ramach których organizowaliśmy [dyskusje o ukraińskich reformach](#) (2015) i [prawach człowieka w czasie wojny](#) (2016; we współpracy z [Global Compact Network Poland](#)).

Sporadycznie, aktywni byliśmy także w innych obszarach np. [na froncie walki z rosyjską dezinformacją](#).

W 2017 r. ważnym kierunkiem naszej działalności stała się Mołdawia oraz tematyka [prześladowania ukraińskich reformatorów i aktywistów antykorupcyjnych](#) (zobacz także [raport](#)). Te działania planujemy kontynuować już w najbliższych tygodniach - na warszawskiej konferencji OBWE (HDIM 2017) i w Brukseli.

Stałymi tematami pozostają natomiast reforma [Interpolu](#) i [obrona uchodźców politycznych](#). Niestety nie zawsze chlubną rolę odgrywa w tym obszarze [Ukraina](#).

Oczywiście, powyższe opracowanie nie jest kompletne. Sprawozdanie merytoryczne za 2016 r., zgodnie z kalendarzem wynikającym z przepisów, musimy opublikować do końca 2017 . O niektórych [działaniach i efektach naszej działalności](#) w ubiegłym roku pisaliśmy już jednakże na jego zakończenie.